N°. 213. 1854.

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van een tot zes regels. . . . . *f* 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . „ 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van *f* 1, het zegelregt daaronder begrepen.

DINGSDAG 31 JANUARIJ.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . *f* 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . „ 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement *f* 70, Ned. Cour.

Wij ontvangen van den auteur van de *„April-beweging„* het volgende stuk als voorloopig antwoord aan *de Nederlander* ...

Met zeer groote verbazing — welk ander woord zal ik kiezen? — las ik het schrijven van den Hoogleeraar MULDER in *de Nederlander.*

„Ik ben *geheel* vreemd aan de wording of zamenstelling van het bedoelde adres,„ wordt daarin gezegd, *geheel* vreemd aan *alles*, wat het in het leven riep, aan *alles*, tot in elke bijzonderheid toe.„

Ik meende van zeer nabij — ofschoon juist niet door verraderlijke „afluistering„ — het tegendeel te weten.

Dat ik met de feiten, door mij in *de Grondwet* (n°. 203) meêgedeeld, uit den aard der zaak alleen door middel van anderen, en niet uit eigen aanschouwing, kon bekend zijn, behoeft wel naauwelijks herinnerd te worden. Mijne kennis *moest* uit afgeleide bronnen zijn geput.

Maar van welken aard waren die afgeleide bronnen, waaruit ik putte? Wie waren die „anderen,„ op wier omstandige en herhaalde mededeelingen ik meende te mogen vertrouwen? Waren het personen, die met hartstogtelijken ijver zich tegen de April-beweging hadden aangekant? Zoo ja, het zou met regt overgroote partijdigheid mogen heeten, dat ik hun berigten onvoorwaardelijk had geloofd en als historische waarheid aan het Nederlandsch publiek meêgedeeld. Maar wanneer het nu eens bleek — en ik maak me sterk, dat in iedere gevalle te bewijzen — dat het personen waren, die zich midden in den stroom der April-beweging hebben geworpen, en die door hunne persoonlijkheid en eigenaardige stelling de toedragt der zaak tot in de kleinste bijzonderheid konden kennen?

Ik had gewenscht, om velerlei redenen gewenscht, den naam mijner berigtgevers niet te noemen. Het gaat niet langer. Mijn goede trouw wordt verdacht. Ik wensch mijne tegenstanders — ook den heer MULDER — te doen zien, dat het *mij* niet te doen is, om feiten te „verwringen.„ De *mogelijkheid* bestaat — ik moet het, na het schrijven van den heer MULDER, gelooven — dat ik misleid ben. En in *dat* geval zal men mij bereid vinden om openlijk en volledig te herroepen, wat ik omtrent het deelgenootschap van den heer MULDER aan het ontstaan van het Utrechtsche adres in *de Gids* en *de Grondwet* heb geschreven. Ik wensch, in dat geval, tegelijker tijd te bewijzen door het gezag en den naam mijner berigtgevers, dat ik te goeder trouw heb *gedwaald*, — dat mij door *politieke tegenstanders* de toedragt der zaken is meêgedeeld *volkomen gelijk ze door mij in* DE GRONDWET *is uiteengezet.* Ik wensch te bewijzen één van beiden: of dat de heer MULDER uit overgroote nederigheid nu een eer weigert, die hem billijkerwijze toekomt; of dat ik door een berigtgever, die geacht mogt worden een bevoegd kenner te zijn, maar die dan zelf zonder twijfel is misleid, op een dwaalspoor ben gebragt.

Naauwkeurig, vernieuwd onderzoek vordert tijd. Men gunne mij daarvoor één, misschien twee, weken. Langer zal een stellig antwoord op het schrijven van den heer MULDER — hetzij dan in ontkennenden, hetzij in bevestigenden zin — naar alle waarschijnlijkheid niet behoeven uit te blijven. Ik verlang de discussie over deze zaak niet te smoren. Mogt ik ten onregte den heer MULDER als deelgenoot van het eerste operatieplan hebben voorgesteld — iets wat ik, uithoofde der volkomen bevoegdheid en waarheidsliefde van mijn voornaamsten berigtgever nog geheel in het midden moet laten — het blijke, dat ik alsdan in dat ééne punt ter goeder trouw heb gedwaald en dat niet uithoofde van die ééne dwaling heel mijn opstel als een ter kwader trouw, alleen in het belang eener *partij* geschreven stuk mag worden voorgesteld.

Nu de discussiën over den oorsprong van het Utrechtsche adres eenmaal begonnen zijn, moeten ze naar mijn oordeel blijven voortduren tot zoolang de zaak tot volkomen klaarheid is gebragt. *Ik waag* het, aan *de Nederlander* te dien einde eenige vragen voor te leggen, waarvan eene eerlijke beantwoording in het belang der historische waarheid niet ongepast, veel min onbelangrijk zou zijn.

Zou *de Nederlander* meenen, dat er *geen* voorafgaande zamenkomsten van personen — al moet er dan ook, de heer MULDER zegt het, de heer MULDER niet onder begrepen worden — van personen die onderscheidene rigtingen waren toegedaan en niet allen tot den kerkeraad behoorden, hebben plaats gehad? Dat het punt van al- of niet-adresseren, ja één of meer ontwerpen van adres, in die zamenkomsten zijn ter sprake gebragt, vóór dat de kerkeraad *als zoodanig* in de zaak is gemengd?

Zou *de Nederlander* meenen, dat de predikant MONTIJN *niet* mag beschouwd worden als een der hoofdaanleggers — misschien, zoo het beweren van den heer MULDER waarheid behelst, als *de* hoofdaanlegger — van het Utrechtsch petitionnement?

Zou *de Nederlander* — of de correspondent, die zegt dat het adres van den kerkeraad is uitgegaan — ook kunnen verklaren, wat toch die zinsnede beduidt, door den kerkeraad gebezigd in zijne circulaire aan de overige Nederlandsche kerkeraden, dat namelijk de beweging *„door gemeen overleg van politieken en kerkelijken„* is tot stand gebragt?

Zou *de Nederlander*, nu de heer MULDER zich zoo bescheiden op den achtergrond dringt, ook kunnen mededeelen, *welk* aandeel de heer MULDER toch gehad heeft in de oprigting der vereeniging *Koning en Vaderland*, waarvan reeds in de eerste dagen van April de grondslagen zijn gelegd, en *van waar* het toch komt, dat de heer MULDER — de eenvoudige teekenaar — tot mede-hoofdbestuurder van die vereeniging werd gekozen?

Ik voeg er nog een andere vraag bij. Zou *de Nederlander* van meening zijn, dat er *geen* krachtige pogingen zijn aangewend, om door eene deputatie den Koning het adres *persoonlijk* te doen aanbieden, en wel door eene deputatie van „politieken en kerkelijken„? En zou *de Nederlander* in het tegenovergestelde geval de namen der personen ook kunnen mêedeelen, op wie de keuze was gevallen?

De Nederlander zal wel de goedheid hebben, deze vragen met iets meer dan een half woord of eene aardigheid te beantwoorden. Het blad, althans een zijner hoofdbestuurders, is er toe bij magte. Bleef onverhoopt het blad in gebreke, aan mijn verzoek te voldoen, de redactie van *de Grondwet* zal het zwakke geheugen van *de Nederlander* misschien wel eens te hulp willen komen.

Genoeg voor heden. De onpartijdige lezer zal zijn oordeel, in den strijd tusschen den heer Mulder en mij, nog wel eenige dagen willen opschorten. Ik houd mij overtuigd, dat ik zeer spoedig, hetzij tot eene officieuse bevestiging — in den letterlijken zin *bewijsbaar* zijn dergelijke beweringen zelden — van hetgeen ik omtrent den heer Mulder heb meêgedeeld, hetzij tot eene openlijke herroeping, in den zin hierboven door mij aangeduid, mij zal zien in staat gesteld. Ik hoop dat nader schrijven onmiddellijk in *de Grondwet* publiek te maken.

Ik zal dat echter naamloos doen. Ik acht den tijd niet gekomen, om mijn naam te openbaren. En 't is immers niet de vraag, *wie* het is, die beweert dat de heer Mulder de vaan der beweging ontrold heeft, maar alleen *of* de heer Mulder dat werkelijk heeft gedaan.

27 Jan. 1854. *De Schrijver van* DE APRILBEWEGING.

Gaarne ontmoeten wij *de Arnhemsche Courant* op het terrein van de verdediging onzer grondwettige instellingen, regten en vrijheden. Wij vestigen dan ook de aandacht onzer lezers op het volgende artikel: *„een klein blijk der tegenovergestelde rigting„*, en hopen in onzen Arnhemschen confrère, niet minder dan vroeger, waar het de strijd voor de Grondwet betreft, een moedig, trouw en waardig bondgenoot te zullen blijven behouden.

„Voor velen is het, in weerwil der verklaringen van den heer van Hall, nog grootendeels een raadsel gebleven, waarin toch eigenlijk de aangekondigde *tegenovergestelde rigting* mogt bestaan, daar men zoo weinig zag gebeuren, hetwelk een nieuw *stelsel*, een eigen regeringsbeginsel vertoonde. Reden te meer, om opmerkzaam te maken op afwijkingen, al zijn het ook maar kleine afwijkingen van de vorige rigting, in de maatregelen der Regering, die ter kennis van het algemeen komen.

Zoodanige afwijking meenen wij te ontmoeten in het Koninklijk besluit van 5 Januarij ll. (*Stbl.* no. 17) gecontrasigneerd door den Minister van Binnenlandsche Zaken, houdende het reglement voor de dienst van den rijkstelegraaf. Dat van den 29sten November 1852 (*Stbl.* no. 203) bevat in art. 4 de rangregeling der berigten, die het eerst worden overgebragt; vóór allen gaan *regeringsberigten*, waaronder verstaan worden: *a.* berigten van den Koning, *b.* van 's Konings ministers enz. Diezelfde bepaling is in art. 13 van het nieuwe besluit overgenomen, maar met eene merkwaardige aanvulling, volgens welke onder regeringsberigten worden verstaan: *a.* berigten van den Koning, en *van leden van het Koninklijke huis.*

Dit schijnt ons toe een geheel willekeurig privilegie te geven aan personen, die naar onze Grondwet op geenerlei privilegie aanspraak mogen maken, maar volkomen gelijk staan met alle andere onderdanen des Konings, — en dat wel een privilegie in het stuk der belastingen, — hetgeen bij de Grondwet volstrekt is verboden.

Dat de dienst van den telegraaf eene belasting is, zal wel niemand ontkennen. Hij staat gelijk met de posterij en komt voor in de wet op de middelen zoowel als op de begrooting. Bovendien al wat *jure publico* ten behoeve der openbare dienst wordt geheven is belasting. Ieder, die betaalt, moet dus, naar de Grondwet, *gelijk* zijn voor de dienst van den telegraaf, en geene *persoonlijke privilegiën* zijn geoorloofd, tenzij voor den Koning alleen.

Hier echter geeft men een privilegie aan de leden van het koninklijk huis, de *eerste* onderdanen, zoo men wil, maar toch niet meer dan de onderdanen des Konings. Hunne berigten toch, zoowel als de antwoorden die daarop gegeven worden, moeten nu gaan vóór alle anderen; zelfs vóór de dienstberigten.

Nu vreezen wij wel niet voor misbruik van de zijde der koninklijke prinsen en prinsessen, en zelfs zijn wij geneigd om te gelooven, dat zij, zoo er dringende belangen der dienst of van particulieren ter hunner kennis kwamen, gaarne van hun privilegie afstand zouden willen doen; — maar men houde in het oog, dat hunne dienaren, volijverig om de begeerte hunner meesters op te volgen, daarover al ligt geheel anders zouden kunnen denken, en die prinsen of prinsessen zich niet in persoon naar het bureau van den telegraaf zullen begeven.

Maar bovendien, al is het, dat in de praktijk het hier verleende privilegie tot weinig bezwaar aanleiding zal geven — het is en blijft niettemin, naar ons inzien, een *ongeoorloofd* en *ongrondwettig* privilegie. Geene afwijking van de Grondwet, hoe schijnbaar gering ook, mag worden geduld. Immers de tegenovergestelde rigting heeft zich aangekondigd, als zich zullende toeleggen op eene *eerlijke* uitvoering der Grondwet, ja zelfs op eene *mildere toepassing*, dan die van het vorig bewind. De Regering houde zich stipt aan die belofte, die wij gaarne aannemen, dat ernstig en te goeder trouw gemeend is. Reden te meer, om op elke afwijking opmerkzaam te maken.

Het koninklijk besluit van 13 Januarij jl., waarbij op zoo zonderlinge als ondoenmaarb. wijze de handhaving van het eigendomsregt van den Staat op de gouvernements-archieven in de koloniën en bezittingen van het rijk in andere werelddeelen, is geregeld geworden, heeft, bij alle weldenkenden in den lande, een pijnlijken indruk gemaakt.

Wij zijn voornemens, dat Besluit aan de beginselen van regt en billijkheid, aan constitutionele [illegible] te toetsen. Inmiddels brengt ons [illegible] de Indiër een nieuw en treffend bewijs [illegible] besluit voorgedragen is onder voorwendsel van *„openbaar belang„*, maar inderdaad [illegible] *„personen„*. Gaarne laten wij [illegible] zelven spreken.

„Beschermd door de Grondwet, door de vrijheid van drukpers, zijn wij overtuigd, dat het Kon. besluit van 10 Jan. jl., van geenerlei verbindende kracht is of kan zijn voor Nederland; en dit te minder, daar wij nimmer eenig tractement of pensioen uit de koloniale kas hebben genoten of genieten. Doch ook al ware het laatste het geval: dan nog zou *pligt* bij ons staan verre boven *belang*, en hetgeen het belang van het vaderland eischen zoude dat geopenbaard werde, zou wegens persoonlijk belang niet verzwegen worden.

Wij deelen dan ook hier onder een merkwaardig document mede, als een nieuw bewijs, dat hetgeen genoemd wordt *»in het openbaar belang»* eigenlijk is in *het belang van personen.*

Extract uit het register der besluiten van den gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië.

Buitenzorg, den 20 Maart 1853.

Gelezen de missive van de commissie van revisie van 22 Jan. 1853 n°. 2, houdende: dat haar bij de apostillaire dispositien van 28 April 1851 n°. 2, 16 Mei 1851, n°. 21, I Mei 1851 n°. 13 en 14, ten einde, overeenkomstig de bestaande bepalingen, het noodige te verrigten, in handen werden gesteld, vier rekesten van ambtenaren van het vendu-departement te Batavia, houdende bezwaren tegen de hun door de algemeene rekenkamer bij besluit van 25 Febr. 1851 n°. 100, opgelegde belasting, als van Jhr. I. F. Hora Siccama ad *f*72,187.74, van P. van Rees ad *f*67,500, van Jhr. G. van Braam en H. G. Wittenrood, de eerste ad *f*111,857.76 en de laatsee ad *f*67,978.03 en van A. van Aalburg ad *f*165,165.56, wegens eene bevonden te kortkomst in de kas van het vendu-departement te Batavia.

Dat bij de behandeling van deze rekesten, *de daarbij aangevoerde bezwaren gegrond zijn voorgekomen*, en dat de commissie in deze omstandigheid, aanleiding heeft gevonden, om de algemeene rekenkamer in het breede hare beschouwingen, ten *opzigte* van haar bovenvermeld beluit mede te deelen en haar tevens in overweging te geven; om de daarbij aan gemelde ambtenaren opgelegde belastingen op te heffen, minstens belangrijk te wijzigen;

Dat hierop is ontvangen, het antwoord van de algemeene rekenkamer, waarbij wordt gepersisteerd bij haar genomen besluit; dat de; bij dat antwoord nader aangevoerde gronden, de commissie echter niet hebben kunnen terug brengen van haar aan de algemeene rekenkamer kenbaar gemaakt gevoelen en haar dientengevolge niet hebben geleid, om de door de reclamanten ingebragte bezwaren ongegrond te verklaren;

Wordende derhalve door de commissie in deze ingeroepen, de beslissing van het gouvernement;

In aanmerking genomen zijnde, dat door de algemeene rekenkamer bij brief van 18 Mei 1852 no. 1310/76, is erkend, dat *al* de ambtenaren, die bij de onderwerpelijke aangelegenheid betrokken waren, waaronder ook gerangschikt moeten worden de leden der algemeene rekenkamer, die tot de opname der vendu-administratie zijn gecommitteerd geweest, in hunne verpligting nalatig zijn gebleven, doch dat het steeds haar wensch is geweest, dat, bij de beoordeeling van deze aangelegenheid, aan haar de bevregdheid ware toegekend, om de verschoonende omstandigheden, welke ten aanzien van al die rekenpligtige ambtenaren bestonden, in aanmerking te nemen, waarin zij door de administratieve bepalingen en reglementen werd belet; en dat, hoewel er allezins termen bestaan, om den kassier van het vendu-departement strenger te behandelen dan de overige rekenpligtige ambtenaren van dat departement, de omstandigheid evenwel, dat hij bereids te dezer zake met een ontslag uit de dienst van den lande is gestraft, termen oplevert, om hem daarvan niet uit te sluiten;

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Te verklaren dat de bezwaren, ingebragt door jhr. J. F. Hora Siccama, P. van Rees, jhr. G. van Braam, H. G. Wittenrood en A. van Aalburg tegen het besluit van de algemeene rekenkamer van 25 Februarij 1851 no. 100, waarbij zij ieder zijn belast met *f*72,187.74, *f*67,500.00, *f*111,857.76, *f*67,978.03 en *f*165,165.56 ongegrond zijn,

Ten tweede. Dien onverminderd, de rekestranten:

Jhr. J. F. Hora Siccama,
P. van Rees,
Jhr. G. van Braam,
H. G. Wittenrood en
A. van Aalburg

te ontheffen van de hun bij besluit der Algemeene Rekenkamer van 25 Februarij 1851 n°. 100, opgelegde belastingen.

Afschrift enz.

Accordeerd met voorschr. register,
De Adjunct-Secretaris van het Gouvernement,
(*was get.*) VAN DELDEN.
Voor eensluidend afschrift,
De Hoofd-Kommies bij de Directie der Middelen en Domeinen,
(*was get.*) A. MÜLLER.

Wat leert ons nu dit merkwaardige besluit op nieuw?

Dat eene som van ruim vijf tonnen gouds is zoek geraakt op een landskantoor, omdat *al* de vorige ambtenaren, die bij de onderwerpelijke aangelegenheid betrokken waren, waaronder ook gerangschikt moeten worden de leden der algemeene rekenkamer, die tot de opname der vendu-administratie zijn gecommitteerd geweest, *in hunne verpligtingen nalatig zijn gebleven!*

Wij meenen bovendien, wat het besluit zelf betreft, met eenige zekerheid in staat te zijn daaromtrent de volgende opheldering te geven. De bezwaren, die de door de algemeene rekenkamer belaste ambtenaren hebben ingediend, kwamen vooral daarop neder, dat *zij* een rigtig beheer, blijkens de boeken, hadden gevoerd; en dat zij nu kwalijk konden boeten voor hetgeen *al de vorige ambtenaren* enz. in hunne pligten nalatig waren gebleven.

Het gevoelen der commissie, in het besluit vermeld, was dan ook, om *deswege* de bezwaren der adressanten gegrond te verklaren; maar de gouverneur-generaal heeft, naar ons inzien, teregt van het beginsel niet willen afwijken, door hem reeds meermalen voorop gesteld, dat het feit, dat nalatigheid gepleegd onder eene vorige administratie, de tegenwoordige ontheffen zou van elke verantwoordelijkheid, wanneer deze de administratie zonder eenige reserve had overgenomen. Van dáár, dat de *bezwaren zelven* ongegrond verklaard werden. In de overtuiging evenwel, dat de tegenwoordige ambtenaren de schuld niet dragen van de bevonden »te kortkomingen» (*sic*), heeft de gouverneur-generaal hen de toepassing daarvan kwijtgescholden.

Door dit besluit wordt echter zonneklaar bewezen, dat onder een *vroeger* beheer, uit een *vroegeren* tijd, *al* de ambtenaren, die in de zaak betrokken waren, in hunne pligten zoodanig nalatig zijn gebleven (de officieele stijl is zeer fluweelig), dat het land thans eene tekortkoming van ruim vijf tonnen gouds bezit!

Is nu de openbaarmaking van zoodanig document *strijdig*, of is het veeleer *overeenkomstig* met het openbaar belang?» Strekt het verbod, om zoodanige stukken te publiceren, niet om verkeerde handelingen van personen *»ten koste* van het openbaar belang» voor altijd te versmoren en te verbergen?

En inderdaad: wij herhalen de reeds eenmaal door ons gedane vraag: Waar is een document geopenbaard, dat streed met het openbaar belang? Het is de vrees voor ontmaskering, die gedreven heeft. Wij kennen geen vrees, die in staat ware tot *pligtverzuim* aan te zetten. en onze roeping, om het vaderland te dienen en de natie voor te lichten, zal dan ook niet verdubbelden ijver worden behartigd.

Buitenland.

ENGELAND.

— De jongste berigten uit Londen van den 28en bevestigen al hetgeen bij geruchten reeds bekend was nopens het antwoord, dat de twee groote zeemogendheden op de bekende Russische nota zouden geven, (Zie *Turkije*). »Europa, zegt het ministrieel avondblad, wacht op nieuw het teeken tot oorlog of vrede van het hof van Petersburg. Het is nauwelijks mogelijk, dat de gezanten van den Czar nog in staat zullen zijn het ware punt van geschil tusschen hunnen meester en de verbondene regeringen te ontwijken. Weinige dagen nog en alle twijfel zal worden weggenomen, welke door de oppositie-bladen is opgeworpen ten aanzien van de staatkunde onzer eigene regering. Den Keizer van Rusland zal worden afgevraagd, of hij nog volhardt in zijne overdrevene aanspraken. Indien er eenige vraag kan worden opgeworpen nopens de bedoelingen, waarmede de vloten van Engeland en Frankrijk de Zwarte Zee zijn binnengezeild, dan behoorde thans zoodanigen twijfel zijn te weggenomen. De Keizer van Rusland mogt overtuigd zijn, dat de wezenlijke drijfveren van zijne staatkunde niet langer verbloemd kunnen worden, onder de berekende vormen van diplomatieke beleefdheid.

»Inmiddels wordt eene nieuwe overwinning der Turken bij Kalefat aangekondigd. Maar het is kennelijk dat, ondanks de jongste voordeelen, de stand van zaken met de aanstaande lente, geheel van gedaante zal veranderen. Alvorens twee maanden verstreken zijn, kan de Keizer eene groote overmagt van troepen aan den Donau vereenigen, en het is maar al te waarschijnlijk, dat geestdrift en dapperheid genoodzaakt zullen worden voor het overwigt der getalsterkte te zwichten. Elk uitstel alzoo, door onderhandeling, strekt alleen, om de oogmerken van den Czaar te bevorderen. Het antwoord aan de verbondene regeringen en de zending van graaf Orloff naar Weenen strekken ten bewijze, dat de Keizer er alleen op uit is, om de onderhandelingen te verlengen, ten einde tijd te winnen tot het in vervulling brengen van zijne ontwerpen. Deze fijne staatkunde is te duidelijk, om te kunnen slagen en wij vertrouwen dat binnen zeer weinige dagen wij tot zoodanige werkdadige handelwijze zullen zijn gekomen dat de gezanten van het Russische Hof buiten staat zullen zijn, daaraan eenige verkeerde of ontwijkende uitlegging te geven.»

Uit deze blijkbaar officiële beschouwing kan men meer en meer opmaken, dat noch onze regering, noch die van Frankrijk zullen terugtreden anders dan voor de bewilliging van Rusland in de Weener voorstellen.

Man heeft te Londen berigt van het binnenloopen van het Engelsch schip de *Retribution*, kapitein Drummond, in Sebastopol, ten einde de depeches over te brengen, waarbij kennis wordt gegegeven van de voorschriften der verbonden vloten. Het schip kwam, begunstigd door de mist, ondanks de maatregelen der Russische overheid, de haven binnen. De depeches konden niet worden overgegeven dan op 5 mijlen afstands; er was geen officier, om ze te openen en er werd beloofd het antwoord naar Konstantinopel te zenden. Het schip is daarna weder naar de vloot teruggekeerd.

FRANKRIJK.

Het regeringsblad behelst in zijn n°. van den 29 een decreet, waarbij de beschikbare lotelingen van het tweede gedeelte van het contingent van 1851 onder de wapenen worden geroepen, ter vervulling van het ontstaan te kort in het leger.

De Regering heeft gelast, dat eene nieuwe wet op het openbaar onderwijs zal worden ontworpen, berustende op het hoofd-beginsel, dat de universiteit in Frankrijk zal worden gesplitst in 16 onder-afdeelingen, of academien. Aan het hoofd van elk dezer academien zou worden geplaatst een Raad van toezigt, bestaande uit den rector, een voorzitter, de inspecteurs, de dekens der faculteiten en zes leden, welke door de Regering zouden worden gekozen uit de geestelijkheid, de administrative magt en de regterlijke overheid. In elk departement zou daarenboven een departemenale Raad werden aangesteld, waarvan de prefekt de voorzitter zou zijn.

— Het regeringsblad heeft het verslag des ministers van finantiën over de finantiële inkomsten over het jaar 1853 medegedeeld. Het nog niet gedekte bedrag der begrooting over dat jaar beliep 34 millioen; er zijn sedert nieuwe en buitengewone credieten geopend tot een bedrag van 64 millioen, hetgeen het schijnbaar ongedekte tot 98 mill. brengt; doch dit verdwijnt bijkans geheel voor de vernietiging van credieten en vooral voor de vermeerdering van ontvangsten, en wordt ten slotte slechts op 4 mill. geschat,

De begrooting van 1854 is vastgesteld met een overschot van $3\frac{1}{2}$ mill. Onvoorziene behoeften doen zich reeds gevoelen; maar men rekent ook op *een hooger* bedrag in de ontvangsten.

De staatsraad onderzoekt thans het ontwerp van begrooting van 1855.

DUITSCHLAND.

De aanleg van eene Pruisische militaire haven aan de Noordzee heeft in Hanover niet dien goeden indruk gemaakt, welke deze onderneming elders in een groot gedeelte van Duitschland is te beurt gevallen. Men heeft aldaar dadelijk gewezen op zeker verdrag van den jare 1773, volgens 't welk Oldenburg geen afstand mag doen van grondgebied, zonder goedkeuring der Russische regering. Men heeft beweerd, dat Rusland zich dergelijke goedkeuring duur zou laten betalen, en ook verzekerd, dat van de zijde van die mogendheid reeds een protest was ingediend tegen den bedoelden afstand. Van dit laatste is niets bekend, en van goederhand wordt gemeld, dat de afgestane grond behoort tot het landschap van Jever, en geenszins tot het grondgebied, over 't welk bij het traktaat van 1773 is beschikt.

OOSTENRIJK.

De Regering heeft het geraden geoordeeld om een corps troepen in Hongarije bijeen te trekken. Een gedeelte van het legerkorps van Boheme onder bevel van den generaal Clam, heeft den marsch derwaarts aangenomen.

RUSLAND.

Men zegt, dat de Russische gezant te Londen, de baron v. Brunow, last heeft, om indien hij zijnen post moet verlaten, vooreerst naar 's Gravenhage te vertrekken; en de graaf v. Kisseleff, de Russische gezant te Parijs, naar Brussel moet vertrekken: zij zouden beide voorloopig een secretaris en de archieven van het gezantschap te Londen en te Parijs achterlaten.

TURKIJE.

Gelijk te voorzien was, moet de Turksche regering zich met het gevoelen van het Engelsche kabinet vereenigd hebben betrekkelijk de vraag, om ophelderingen van de Russische regering over het karakter en den aard van het binnenzeilen der verbonden vloten in de Zwarte zee. Met andere woorden, zullen Frankrijk en Engeland verklaren, dat zij geene opheldering te geven hebben. Intusschen zou dat antwoord zoodanig zijn ingekleed, dat het volgens sommigen, niet dadelijk tot het vertrek van de gezanten uit Parijs en Londen aanleiding zou geven.

— Het ministrieel Avondblad, tolk van lord Palmerston, is, gelijk gewoonlijk, scherper tegen Rusland, welks keizer het den modernen Proteus noemt. In de hoofdzaak komt zijn betoog op het bovengemelde neder. Keizer Nicolaas doet eene vraag, zegt dat blad, die geene vraag is; het feit spreekt genoeg door zich zelve, is algemeen bekend, ieder weet wat het beteekent. De vraag zal dan ook zoo spoedig en afdoende worden beantwoord, dat Rusland gedwongen zal zijn, tusschen vrede met Turkije, of oorlog met de verbonden westelijke mogendheden te kiezen. Mogt het echter dien tusschenstand verkiezen, welke noch oorlog, noch vrede is, dan zal het niet alleen het voorregt hebben, om zich waarborgen te verschaffen, waar de verbonden Mogendheden de vrijheid nemen, zich ook waarborgen toe te kennen, hetzij in de Zwarte-, hetzij in de Oostzee. »In welke bewoordingen het antwoord op de vraag moge zijn, dit zal zijn bepaald en zonder omwegen, en Keizer Nicolaas zal zoodanig de werkelijkheid voor zich zien, dat hij spoedig zal moeten toonen, hoe zich daartegen te gedragen. »Men ziet uit die woorden, hoe vastbesloten de Engelsche regering te werk gaat, en hoe weinig kans er op een vergelijk overblijft.

Het Fransch ministerieel blad *le Pays* zegt in denzelfden geest:

»Men weet thans, dat het antwoord des Keizers van Rusland op de kennisgeving, nopens het binnenzeilen der vloten in de Zwarte Zee, zich bepaalt tot het vragen van nieuwe ophelderingen over het besluit der Westersche mogendheden.

»Die vraag luidt vreemd. Wanneer de handelingen door zich zelve spreken, wanneer de gedachte, die ze heeft ingegeven, zoo blijkbaar is, is het dan noodig ze op te helderen?

»Frankrijk en Engeland hebben noch aan de in de zaak betrokkene Staten, noch aan de openbare denkwijs, het oogmerk ontveinsd, dat zij wilden bereiken, toen zij hunne vloten vereenigd de Zwarte Zee deden binnenloopen. Zij zijn er niet binnengekomen, om Ruslands eigenliefde te tarten, noch om met dat land eene regtstreeksche worsteling aan te gaan; zij hebben alleen hunnen bondgenoot willen beschermen tegen zoodanige rampen, als die bij Sinope hebben plaats gehad, zich tusschen de oorlogvoerende magten willen stellen, en, terwijl zij zich een waarborg verschaften tegen den voortduur van den oorlog in de Zwarte Zee, zooveel doenlijk, eene vredelievende uitkomst willen bespoedigen, welke geheel Europa eischt.

»Het binnenkomen onzer scheepsmagt is dus niet de oorlog; integendeel is het een middel ter meer werkdadige bevrediging en welligt juist daardoor te meer, omdat het uitdrukkelijker en meer afdoende is.

»Het hing van Rusland af, door eenen hardnekkigen tegenstand of door eene overdreven gevoeligheid, eene andere beteekenis aan dien maatregel van behoedzaamheid en waardigheid te geven, en eene worsteling aan te vangen, waarvoor, het is onnoodig het te zeggen, de Fransche en Britsche scheepsmagten niet zouden zijn teruggedeinsd.

»Het antwoord van Keizer Nicolaas bewijst, dat hij, in dit opzigt, niet, zooals men beweerd heeft, aan eene opwelling van verbittering heeft gehoor gegeven, en niets wettigt de gedachte, dat op het oogenblik, waarop hij ophelderingen aan de Fransche en Britsche regeringen vraagt, aan zijne admiralen bevelen heeft kunnen geven, berekend om eene botsing van de twee vloten te voorkomen.

»Dit tijdwinnen, welke geheime bedoelingen men daaraan ook toekenne, is voorzeker eene eerste schrede op eenen weg van bezinning en gematigdheid; dien het past aan te wijzen, zonder dat men de gevolgen en uitkomsten er van overdrijve.

»De stand van zaken blijft blijkbaar zoodanig als die van de jongste feiten was. Eene vraag, om ophelderingen, verandert dien niet; doch het beteekent toch iets, Rusland een oogenblik te zien weifelen op dien weg, welken

van den beginne af, met zulk eene opmerkelijke stijfzinnigheid heeft bewandeld.»

De *Times* spreekt van de in berigten uit Berlijn aangekondigde zending van graaf Orloff naar Weenen. Deze zending zou ten doel hebben, om bekend te maken, op welke voorwaarden het Russische gouvernement gezind zou wezen, om tot nieuwe vredes-onderhandelingen over te gaan. De schrijver meent, dat deze maatregel moet dienen, om de werking van het ultimatum der vier mogendheden vooruit te loopen, en om, zoo mogelijk, de zamenstemming tusschen de vier mogendheden te verbreken. Graaf Orloff is, even als graaf Nesselrode, een staatsman van bedaarde en vredelievende gezindheid; zijne zending is dus van het hoogste belang en kan beschouwd worden als een blijk, dat de keizer minder dan vroeger ongenegen is, om te onderhandelen; maar zij kan ook slechts eene voortzetting wezen van de ontwijkende en tijdwinnende staatkunde, waaraan ook het vragen van inlichtingen omtrent de bedoelingen der vloten misschien is toe te schrijven. «De tijd is echter voorbij (dus vervolgt de *Times*) waarin zulke hulpmiddelen met goed gevolg te baat genomen zouden kunnen worden. Indien de keizer van Rusland gezind is, om over den vrede te onderhandelen, dan liggen de door Turkije aangenomene en door de vier mogendheden aanbevolene preliminairen voor hem. De vrede wordt hem op billijke en eervolle voorwaarden aangeboden. Eene nieuwe onderhandeling, nieuwe pogingen te Konstantinopel, zouden tot geen beteren uitslag voeren, maar slechts dienen, om den keizer tijd te geven tot het verzamelen van een ontzaggelijk groot leger aan den Donau. Het antwoord van de vereenigde mogendheden aan den baron van Brunow en den heer van Kisseleff zal gewis krachtig en duidelijk genoeg wezen, om aan alle onzekerheid, omtrent de positie der partijen, een einde te maken.»

Een ander ministrieel orgaan (de *Morning Post*) laat zich heden op eene even stellige wijze uit. Het meent dat, indien Rusland thans het er op toegelegd mogt hebben, om tijd te winnen en om de groote Duitsche mogendheden van Engeland en Frankrijk af te scheiden, het beste middel van spoedig tot vrede te komen, bestaan zal in snelle en krachtige handelingen van de twee laatstgenoemde staten. «De maatregelen van deze groote natien zullen, hieraan is niet te twijfelen (zegt het blad) evenredig zijn aan hare uitgestrekte magt, en indien de duitsche mogendheden zich met haar vereenigen en de Russische staatszucht te keer gaan, zal het doel spoedig bereikt zijn. Oostenrijk en Pruissen zullen openlijk moeten toonen, of zij zich door pligt, eer en belang laten leiden dan of zij hunne onafhankelijkheid aan Rusland willen prijs geven. Indien zij zich aan Ruslands zijde scharen zullen zij de verzoekingen van den oorlog en het verlies van grondgebied te dragen hebben.»

(Reeds den 25sten dezer is de Russische generaal Orloff, belast met eene bijzondere zending van Z. M. den Keizer te Berlijn gewacht geworden. Hij is echter eerst den 29 Januarij te Warschau aangekomen.)

— De telegraaf berigt, dat, volgens het half-officiële fransche dagblad *de Patrie* de Russen den 20sten Kalefat zouden hebben aangetast. Uit de wijze, waarop het berigt is overgebragt, zou men moeten opmaken, dat de Russen daarbij waren verslagen en de Turken twee eilanden hadden vermeesterd en een bruggenhoofd vernield; hetwelk echter kwalijk bij Kalefat kan hebben plaats gehad. Den 25sten schijnt men in Weenen nog niets dienaangaande vernomen te hebben. Verder gewaagt het dagblad van een gerucht nopens eene ontmoeting tusschen de Russische en de Vereenigde vloten, waarbij niet minder dan 14 Russische en 2 Fransche schepen in den grond zouden zijn geboord. In Marseille had men berigt uit Konstantinopel tot den 15den en daarmede tijding, dat de *Fury* eene afdeeling Russische schepen had ontmoet, en gelast, om zich op een afstand van 30 mijlen van de Turksche kusten te houden. Voorts werd verzekerd, dat de Fransche gezant, generaal Baraguay den Sultan naar Adrianopel zoude vergezellen.

(*Nadere berigten* spreken van het scheepsgevecht niet. Het antwoord van Engeland en Frankrijk op de nota van Rusland is gelijkluidend en den 28 Januarij aan den baron Brunow, te Londen, overhandigd. Daarin wordt gezegd, dat de vereenigde vloten niet dezelfde houding zullen aannemen tegenover de Russen en de Turken maar, dat zij de laatsten tegen de eersten zullen verdedigen.)

JAPAN.

De jongste tijdingen uit Bombay melden, dat het Russische eskader, hetwelk Nangasaki bezocht heeft, den 11den December te Hongkong is teruggekomen, Het had de tijding medegebragt, dat de Keizer van Japan overleden was.

Binnenland.

's Gravenhage, 30 Januarij.

Bij Koninklijk Besluit van 30 Sept. 1853, n°. 64, is bewilliging verleend tot het oprigten der naamlooze vennootschap De Oude Maas, op den voet, als bij het overgelegd ontwerp der acte van oprigting bepaald is.

Z. M. heeft benoemd: tot plaatsvervangend kantonregter te Druten, G. J. Kolfschoten, burgemeester der gemeente Wamel; en tot griffier bij het kantongeregt te Berlicum, Mr. J. Klasing Schonegevel, advocaat te Dockum.

De Minister van Finantiën, heeft bij resolutie van 6 Januarij jl. n°. 69 te kennen gegeven, dat de Chili salpeter, voor zooveel de toepassing van het tarief van regten aangaat, moet worden gerangschikt onder de ruwe salpeter, bij inkomen belast met [illegible] de 100 pond.

De Minister van Finantiën heeft te kennen gegeven, dat de Minister het opmaken van requesten en reclamatien, ten behoeve van derden, in zake van directe belastingen, als voor ambtenaren van dat vak ongepast beschouwende, verlangt, dat een stellig verbod aan al die ambtenaren ter zake worde uitgevaardigd, en dat, wanneer van overtreding van dit verbod blijken mogt, daarvan aan den Minister mededeeling worde gedaan.

De *Arnhemsche Courant* meldt het volgende uit 's Gravenhage: Onder de benoemingen, die opzien baren, behoort in de eerste plaats die van den heer M. A. P. T. Nahuijs tot ontvanger te Hazerswoude. Men zal zich herinneren, dat nu ruim vier jaren geleden, een zeer ergerlijk tooneel, waarvan de dagbladen niet gezwegen hebben, en dat zelfs tot explicatie in de Tweede Kamer aanleiding gaf, plaats greep tusschen den heer Nahuijs, lid der Rekenkamer, vader van den benoemde, en den heer van Bosse, Minister van Financiën. De heer Nahuijs had namelijk eene buitengewone jaarlijksche toelage van *f* 1000 genoten, hem door Koning Willem I, men weet niet om welke reden, toegelegd. De heer van Bosse trok die toelage in, en van daar misnoegen bij den heer Nahuijs, die meende een verkregen regt te hebben op hetgeen hem bij Koninklijk besluit was toegekend. ZEd. verklaarde evenwel zijne aanspraak op die toelage te zullen laten varen, indien aan zijn zoon een ontvangers-post wierd gegeven. En toen de Minister van Bosse dit weigerde, meenende, dat de zoon daarvoor niet in aanmerking kon komen, volgde vooreerst dat bekende ergerlijke tooneel in de societeit de Besogne-kamer, voorts memoriën van den heer Nahuijs en explicatiën van den Minister. Diezelfde zoon is thans tot eenen niet onaanzienlijken ontvangers-post benoemd, hetwelk bij de ambtenaren van de belastingen een niet zeer gunstigen indruk schijnt te maken.

Z. M. heeft Jhr. Mr. A. A. van Oldenbarneveld, genaamd Witte Tullingh, substituut-griffier bij het Hoog Militair Geregtshof te Utrecht, benoemd tot griffier bij dat collegie.

H. M. de koningin heeft gister in een afscheidsgehoor ontvangen den baron de Bock Hemsdorff, gevolmagtigd minister van Z. K. H. den Hertog van Nassau, bij het Nederl. Hof.

Z. M. heeft eenige artikelen vastgesteld, houdende bepalingen omtrent de in de maand October 1854 te houden tentoonstelling van Landbouw. De regeling der tentoonstelling is opgedragen aan eene hoofdcommissie, bestaande uit leden, in alle provincien des rijks woonachtig.

Gister avond is in de residentie aangekomen en aan het hôtel de l'Europa afgestapt Z. Exc. Don Fidencio Bouman minister-resident van Spanje bij het Nederl. hof, ter vervanging van den heer d'Arnaud.

De commissie voor de te houden tombola ten behoeve van de onvermogenden te Maastricht, heeft van H. M. de Koningin twee fraaije porceleinen carcel-lampen ten geschenke ontvangen.

Op de verschillende in het Rijk bestaande werven waren op 1 Januarij in aanbouw 83 koopvaardijschepen, metende ruim 24,000 lasten, als te Amsterdam 16 schepen metende 4235 lasten; te Rotterdam 4 schepen, met 1450 lasten; te Dordrecht 7 schepen, met 2325 lasten; te Schiedam 5 schepen, waarvan de inhoud nog onbekend is; te Middelburg, 5 schepen, met 1320 lasten: te Vlaardingen, 4 schepen, met 1240 lasten; te Alblasserdam, 8 schepen, met 2632 lasten; aan den Kinderdijk 4 schepen, met 1425 lasten; te Delfshaven, 3 schepen met 950 lasten; te Cappelle aan den IJssel; 7 schepen met 2140 lasten; te Papendrecht 3 schepen, met 980 lasten, enz.

De gemeenteraad te Haarlem heeft in zijne vergadering van 25 dezer besloten, het standbeeld van L. J. Coster in het midden van de Groote markt te doen plaatsen, met de voorzijde naar het stadhuis gewend.

Op den 17den dezer overleed op den huize Oldengaerde, Jhr. A. W. van Holtha tot Oldengaerde, lid der provinc. staten van Drenthe, burgemeester der gemeente Dwingelo, enz.

§ **Katwijk** De kermis is alhier, even als in de nabijgelegen gemeenten Rijnsburg en Valkenburg, afgeschaft. Bij het besluit hiertoe, is, wat de gemeente Beide Katwijken betreft, door den gemeenteraad, op voorstel van een der leden, bepaald, dat jaarlijks, op een nader te regelen tijd en wijze, die burgerij eenig publiek vermaak zal worden bereid.

Men heeft namelijk alhier begrepen, dat, mogen de kermissen al, bijzonder ten platten lande, ontaard zijn in ruwe, dikwerf onzedelijke vreugdebetoeningen, waarom hare afschaffing wenschelijk is, nogtans ook de mindere standen eenig vermaak en uitspanning toekomt, en het plaatselijk bestuur hun dit kan en behoort te verschaffen op eene betere wijze, dan waartoe de kermis tot hiertoe de eenige gelegenheid aanbood.

Amsterdam, 28 Jan. Heden hield de Koninklijke Academie van wetenschappen eene vergadering op het Trippenhuis. Nadat daarin een ontwerp-voorstel omtrent een opzettelijk onderzoek betreffende de zorg voor den algemeenen gezondheidstoestand, bij den Min. van Binnenl. Zaken in te dienen, na langdurige beraadslaging aangenomen was en onderscheidene sprekers nog over verschillende onderwerpen het woord hadden gevoerd, werd de zitting gesloten.

Hoorn, 29 Jan. Het thans zekere gerucht en het spoedig in werking stellen van de stoomboot op Amsterdam heeft onze beurtschippers, die anders niet van de vlugste zijn, vroeger in beweging gebragt, dan gewoonlijk. Zoo zagen wij hen gisteren en eergisteren werkzaam, om openingen in het ijs te maken om de vaart op Amsterdam, die anders bij andere tijden nog eenige weken gesloten zoude gebleven zijn te openen, met het voornemen, om gisteren avond of heden morgen de beurtvaart daarna toe te doen. Dit is dus een zuiver uitwerksel van concurrentie.

Nieuwe Diep, 28 Jan. Eergisteren heeft de schroefstoomboot *Gouverneur van Ewijck*, gevolgd door de Hamburger raderboot *Stoomvaart* en eenige koopvaardijschepen, het ijs in het groote Noord-Hollandsch kanaal gebroken.

Nabij Vlieland is de aldaar gestrande kof *Reina* met het grootste deel van zeil en tuig en verdere lading gezonken

Delft, 28 Jan. Gisteren heeft de gemeenteraad besloten de kermis *niet* af te schaffen.

Rotterdam, 29 Jan. Gisteren had bij de Academie van Beeldende Kunsten en Technische Wetenschappen de prijsuitdeeling plaats aan de meisjes, die gedurende het afgeloopene jaar onderwijs in het teekenen aan die inrigting ontvangen hebben. De uitdeeling werd voorafgegaan en gevolgd door toepasselijke aanspraken aan de leerlingen.

∗ **Gouda**, 30 Jan. Op heden heeft de Stoomboot van hier op Rotterdam de dienst hervat, en hoopt men, dat ook de barges op Amsterdam weldra de dienst zullen heropenen.

— Door de politie is Vrijdag alhier gearresteerd G. E. Sperling, vroeger leêrlooijer, thans koopman in vodden enz., welke reeds eenmaal in handen der Justitie geweest is, maar bij gebrek aan bewijs ontslagen; thans wordt hij beschuldigd van medepligtigheid aan den alhier in den nacht van den 24 op 25 dezer plaats gehad hebbenden diefstal.

∴ **Utrecht**, 29 Januarij. Voor eenigen tijd heeft men alhier inteekeningslijsten doen rondgaan, om in den algemeenen nood der niet-bedeelden armen te gemoet te komen. Die inteekening heeft ruim zes duizend gulden opgebragt, die door commissiën, uit iedere wijk daartoe benoemd, zijn besteed geworden tot het verschaffen van *goedkooper* brood. Ten dien einde gaf men bons uit, die bij de bakkers in betaling werden gegeven.

In die wijze van uitdeeling was echter een gebrek, daar de behoeftigen genoodzaakt werden, die bons bij hunne wijkmeesters of bij een lid der commissie te gaan afhalen, daardoor soms uren lang buiten op de straat moesten blijven wachten, zoodat sommigen meer aan arbeid verzuimden, dan hun door den verminderden prijs van het brood werd vergoed.

Doch het ergste van alles was, dat diegenen, die nog eergevoel bezaten, menigmaal het schaamrood op de wangen klom, wanneer zij, daar wachtende, door de voorbijgangers werden bespied, omdat zij de vernedering gevoelden, om, hoewel door nood gedrongen, het goedkoope brood als het ware af te bedelen. Het ware te wenschen geweest, dat men die ongelukkigen in hunne huizen hadde opgezocht, dan was hun eergevoel ongedeerd gebleven, terwijl zij nu reeds eene schrede hebben gedaan, om alle schaamte af te leggen, en welligt den volgenden winter reeds om bedeeling zich zullen aanmelden.

— De twee voorlaatste marktdagen, even als die van heden, waren buitengewoon druk bezocht. De handel in boekweit is sinds eenigen tijd door den ruimen oogst en stijgenden prijs ongemeen levendig. Het is vooral in het belang van onzen korenhandel te wenschen, dat het plan tot het bouwen van eene korenbeurs niet worde opgegeven, maar spoedig worde ten uitvoer gelegd.

— Onlangs is in den Raad dezer stad ter sprake gebragt het besluit, waarbij een verminderd tarief van sluisgelden, aan de sluis te Vreeswijk te betalen, wordt vastgesteld. Die vermindering staat in verband met de verminderde Rhijnvaart-regten. De regering der stad is met dat tarief niet tevreden, zoodat in den Raad de vraag behandeld is, of men tegen de regering een proces zoude beginnen, omtrent het regt, wat de stad meent te hebben tot vaststelling van een hooger tarief, dan wel of men zich niet eerst zoude wenden tot den Minister, om hetzelve langs minnelijken weg te verkrijgen.

Amersfoort, 28 Jan. Eergister vervolgde de Raad dezer gemeente zijne beraadslaging over het in te voeren nieuwe belastingstelsel. Daarin werd aangenomen de heffing: 1° van eene belasting tot een nader vast te stellen bedrag op het gebruik der haven of kade, en zulks in plaats van het thans geheven wordende vuur- en havengeld [illegible] van eene belasting, tot een bedrag van *f* [illegible] Ned. el, voor het gebruik der [illegible] lasting, tot een bedrag van *f* 0.90 [illegible] gelegenheid het gebruik der marktplaats, alleen echter [illegible] belasting, van kermis; en 4°. van eene directe [illegible] gegrond op de huurwaarde [illegible] met het getal leden van het gezin [illegible] bepaald zal worden; voor huisgezinnen van 1 en 2 personen, 5 pCt. der huurwaarde, voor huisgezinnen van 3 en 4 personen, $4\frac{1}{2}$ pCt. voor huisgezinnen van 5 en 6 personen 4 pCt.; voor huisgezinnen van 7 en 8 personen $3\frac{1}{2}$ pCt.; en voor huisgezinnen van 9 personen en daarboven 3 pCt. der huurwaarde, de dienstboden niet mede gerekend en met vrijstelling van die huisgezinnen, die een perceel bewonen van minder dan [illegible] huurwaarde; zullende die belasting mede worden gedragen door hen, die op kamers wonen; de huurwaarde der kamers gerekend op de helft van die der huizen, waarvan zij een gedeelte uitmaken.

Nog is, op het daartoe strekkend verzoek van de Kamer van koophandel en fabrieken alhier, besloten, om voor dit jaar, uit de gemeentekas, een bedrag van *f* 150 à *f* 200 te geven voor premiën ter aanmoediging van de acht nieuwe ingestelde rundermarkten; hebbende gezegde Kamer zich verbonden, om tot dat einde *f* 100 bij te dragen.

---

* **Zutphen**, 28 Jan. Laatstleden Woensdag gebeurde het volgende te Winterswijk: In den namiddag kwam ten huize van den postillon een onbekend persoon eenige handelswaar presenteren aan de vrouw, welke zich echter ongenegen toonde daarvan te koopen. Na eenig dralen vertrok hij, doch ging het naaste huis weder in, alwaar eenige manskleedingstukken aan den wand hingen. Behendig maakte hij zich meester van een zakhorologie, dat zich daarin bevond. Weinig tijds later ontdekte men den diefstal en begaf zich de geheele buurt ter opsporing van den dader op weg. Aan eene openstaande tuindeur gekomen, ontdekte men in het slijk voetstappen en in den tuin, den dief onder eenig rijshout verborgen. Door drie vrouwen werd hij te voorschijn gehaald en van zijnen geroofden buit ontdaan, waarna hij met behulp van twee manspersonen aan de policie werd overgeleverd en den volgenden morgen, onder behoorlijk geleide, geboeid naar Zutphen werd getransporteerd. Te Ruurlo passerende herinnerde men zich den delinquent vroeger gezien te hebben, namelijk dat hij voor eenigen tijd in de herberg aldaar een boterham en bij een ander een fleschje met sterken drank had gekocht. Den daaropvolgenden dag bemerkte men op den huize Ruurlo een diefstal gepleegd te zijn van 30 à 40 gulden aan geld, en vond men in de kamer, waar dat geschied was het boven vermelde fleschje en een paar schoenen, alsmede eenig ten deele verbrand papier, welk fleschje en schoenen vermoedelijk door den dader in zijne overhaasting waren vergeten mede te nemen. Of hij met het verbrande papier daarenboven misdadige bedoelingen gehad heeft, kan men natuurlijk niet beslissen.

= **Zutphen**, 27 Jan 1854. De stand der rivier blijft steeds hier dezelfde, naar beneden (bij het Katerveer) is het ijs doorgeschoten, terwijl, de ijsverstopping boven Doesborg nog dezelfde is, ten gevolge van het stille weder en de nog steeds plaats hebbende nachtvorsten. Het water aan de peilschaal teekende heden slechts 36 duim.

△ **Apeldoorn**, 28 Jan. Zekere Veenhuizen bijgenaamd Jan Wildzang, vroeger boerenknecht alhier, was sedert eenige dagen, de schrik van ons dorp; uit de strafdivisie te Medenblik ontsnapt, liep hij in de gemeente rond, werden verbazende aanrandingen en bedreigingen van hem verhaald en poogden de ambtenaren der policie te vergeefs hem in handen te krijgen. — Gister heeft deze persoon zich nagenoeg vrijwillig in arrest begeven en zal aan den Officier van Justitie te Arnhem worden opgezonden. — Gisteren avond werd alhier een Concert gegeven ten voordeele der algemeene armen; de zaal van de Boogschuttersdoelen Koning Willem III was overvol. Men beloofde zich overvloedig en aangenaam kunstgenot, men bogste schrik en verwarring. — Een aanzienlijk en geacht ingezeten, de heer van S..... een trio (viool, violoncel en forte piano) met twee anderen, uitvoerende, werd onder die uitvoering overvallen door eene zenuwberoerte, die terstond doodelijk bleek te wezen. De ontsteltenis was algemeen en onbeschrijfelijk groot en de radeloosheid van tegenwoordig zijnde echtgenoot en kinderen wezenlijk hartverscheurend. — De heer van S..... bewoonde sedert eenige jaren het landgoed Welgelegen; hij leefde als een stil burger maar ook als een stil Weldoener voor Armen en ongelukkigen, te midden van dezen schoonen arbeid werd hij plotseling opgeroepen, zoo men vertrouwen mag, tot hooger en uitgebreider werkkring.

— Heden namiddag ten half twee ure, is Z. M. de Koning op het paleis 't Loo aangekomen.

|| **Nijmegen**, 30 Jan. De sleeperstoomboot *Hercules*, waarvan wij in ons berigt van den 25 jl., zie n°. 208, melding maakten, is als behouden te beschouwen. Die stoomboot heeft eene stelling aangenomen, zoodanig, dat zij den vloed thans van bakboordzijde laat voorbijstroomen. — Het water in de rivier de Waal, is, voor deze stad, betrekkelijk laag, staande + 7.95 el A. P. Het is geheel vrij van drijfijs, uitgezonderd enkele stukken, welke zich van de kanten losscheuren, en eene bank, die zich voor de stad, in het midden der rivier, gezet heeft, maar die geen de minste hinder aan de scheepvaart toebrengt. De stoomboot *Willem de Eerste* heeft dan ook reeds zijne gewone aanlegplaats weder ingenomen, en er is bereids last gegeven, om de stoomboot *de Nijverheid*, toebehoorende aan de onderneming van de heeren J. van der Heijden en Co. van Dordrecht, alwaar zij zich, voor het ijs, in veiligheid had begeven, naar herwaarts over te brengen. Wanneer de dienst dezer stoombooten hervat zal worden, is echter nog onbekend.

Middelburg, 27 Jan. Het corps muzijkanten der dienstdoende schutterij alhier zal op 1 Febr. aanstaande ten voordeele der armen dezer gemeente, een harmonieconcert geven, ten einde ook harerzijds iets bij te dragen tot leniging van den druk der noodlijdenden in dezen voor hen zoo bangen tijd.

's Bosch, 28 Jan. De ambtenaren der belastingen alhier zijn bezig met het ontwerpen van een adres aan Z. M., houdende verzoek, om in het pensioen-fonds voor burgerlijke ambtenaren des noods ook tegen verhoogde storting en korting, hunne weduwen en weezen te willen opnemen.

Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur!

In den liefderijken brief van den Hoogleeraar Mulder te Utrecht, waarin hij de eer van de eerste redactie van het April-adres met handen en voeten van zich afweert, komt een zin voor, die, — wij hopen het voor den Hooggeleerden Heer, — door uwe zetters incorrect zal zijn overgenomen; deze luidt: « want (het adres) kantte zich het « eerst aan tegen gewetensdwang van een man uit Rome, « op vaderlandschen bodem, die gedrenkt is met het bloed « der vaderen, om vrij te worden van geweten; »

Wij willen nu wel gelooven dat dit zal moeten beteekenen: — het kantte zich aan tegen gewetensdwang, wel- »ken een man uit Rome ons op den nek trachtte te schuiven »en dat op den bodem, dien onze vaderen, ter verkrijging van gewetensvrijheid, met hun bloed hebben gedrenkt;« maar staat het er? Neen. — Er wordt alleen gesproken van gewetensdwang VAN een man uit Rome, » — laat »die man uit Rome« ZIJN geweten dwingen zoo veel hij wil, zeggen wij, dit gaat ons niet aan, en dus behoeven wij er zoo niet over te schreeuwen; — verder wordt er gesproken van: »een geweten van den vaderlandschen *bodem*, die gedrenkt is met het bloed der vaderen! — Het *geweten van den bodem*, curieus! Men zou bang worden in het vervolg een voet te zetten op dien *teederen grond*.

Neen, »Grondwet,« uwe zetters hebben zich vergist, want dit kan geen professorale stijl zijn.

In dien zelfden luisterrijken zin wordt ook in eenen adem gesproken van: « handelingen, die grensd aan *landsverraad*.» (Nota bene, de negentiende eeuw is toch werkelijk beleefd — dit is duidelijker, maar is het waar? De toekomst beslisse.)

Een onbevooroordeeld aanschouwer, — die *Nederlander* en *Grondwet* leest, — moet toch dikwijls uitroepen: — dat anti-revolutionnaire Utrecht is toch een waar wespennest, waar er, van tijd tot tijd, één uitvliegt, om onverwacht hier of daar een steek te gaan toebrengen, onder de leus: GOD, VADERLAND en ORANJE! — (In 1795 was het ook een wespennest, een broeikas van vrijkorpsen; dezen rukten ook uit, om hier of daar onheil te gaan brengen. — Of de leus GOD en VADERLAND bij die lui wel sterk gegolden heeft, durf ik niet te beslissen en laat dit dus in het midden, — maar ORANJE was toen hunne kleur niet precies.) En de anti-revolutie wil naar die tijden terug? — Een nieuw mysterie!

Dat de Heer Thorbecke »Nederland ten gronde zou gerigt hebben« zijn wij met den professor niet zoo geheel eens; het moge Zijn Hooggel. individuële opinie, en die der ingewijde profetenzonen zijn, er zijn er nog in den lande, die den *bodem* wel voor zeer *gewetenloos* zouden houden, als deze dit gevoelen met hen deelde. Deze wenschen dan ook, dat de Heer Mulder den Hr. Thorbecke altijd blijve bestrijden, omdat zij hopen, dat laatstgenoemde juist blijven zal, wat hij getoond heeft te zijn.

De redevoering door den heer van Hoëvell in de Tweede Kamer der Staten-Generaal gehouden, waarin die heer met bestrijding van de leer van het Turksch fatalismus door den heer van Foreest verkondigd, op eene verbetering van ons belasting-stelsel in het algemeen belang aandringt, schijnt het ministerie te hebben aangespoord, om aan het volk de hoop op eene vermindering van lasten in het verschiet te toonen. Dan in plaats van ijdele voorspiegelingen en niet nagekoelde beloften, had het ministerie er maar op bedacht moeten zijn, om maatregelen te nemen, welke kunnen dienen, om den nood des oogenbliks te verligten. Als een zoodanige maatregel is de ontheffing van de belasting op de maïs te achten, welk koren thans met de tarwe gelijkelijk is belast. Bedenkt men tot welken hoogen prijs de granen en de zoo weinig voedende deelen bevattende aardappelen gestegen zijn, dan moet men zich verwonderen, dat door dien maatregel niet reeds lang in de behoefte van het volk aan een zoo krachtig voedingsmiddel is voorzien, te meer daar door de ontheffing van de belasting van de maïs tevens de inlandsche teelt van dat voortreffelijk gewas ongemeen zoude bevorderd worden.

Steenwijk, 28 Jan. 1854. W.

Advertentiën.

Het mag niemand bevreemden dat de

Revalenta Arabica

zooveel verschillende Ziekten of Ziekteverschijnselen geneest, wie slechts bedenken wil, dat zij allen dezelfde oorzaak hebben zal ook begrijpen, dat hetzelfde middel ze allen kan genezen. De **Revalenta Arabica** werkt bijzonder gunstig op de spijsverteringswerktuigen en geneest daardoor eene menigte ziekten en kwalen die onder allerhande verschijnselen te voorschijn komen. Eene goede spijsvertering geeft gezonde sappen en een legio kwalen verdwijnt, die bij eene speciale behandeling aan alle Artsenijen weerstand bieden. Zoodra de oorzaak eener ziekte weggenomen is houdt zij ook op te bestaan: dit zal wel voor iedereen begrijpelijk zijn. De **Revalenta Arabica** kan, in welk geval ook gebruikt, geen nadeel doen, zij is lekker, voedzaam, gemakkelijk te bereiden en goedkoop.

Men noemde wel eens de **Revalenta Arabica** een duur Geneesmiddel; welk ander middel is zoo goedkoop? Een ontbijt daarvan kost 15 of 20 c., een tusschenuurtje en avondeten even zoo veel; trekt men daarvan de kosten af van hetgeen men anders in de plaats daarvan zou gebruiken. dan zal de **Revalenta** vele Zieken kosteloos genezen, bij velen zelfs eene bezuiniging zijn en bij zeer weinige zal zij hooger te staan komen dan het voedsel dat zij vervangt. Met regt kan men derhalve zeggen, dat Medicijnen 50 maal zoo veel kosten.

Du Barry's Revalenta bevat meer voedende bestanddeelen, dan eenig ander voedsel en toch verteert het spoedig en wekt den eetlust op; het maakt eene gragemaag bij gezonden en zieken en geneest spoedig alle kwalen, die uit eene slechte spijsvertering en kwade sappen voortkomen. Hardlijvigheid, onregelmatigheid in de verrigtingen, verstoppingen, zuur, kramp, buikpijn, stuipen, maagkramp, maagwater, diarrheae, zenuwziekte, galachtigheid, aandoening van lever en nieren, windzucht, opgezetheid, hartkloppingen, zenuwachtge hoofdpijn, doofheid, suizen in het hoofd en in de ooren, ijlhoofdigheid, pijn tusschen de schouderbladen en in bijna alle deelen van het ligchaam, slepende ontsteking en verzwering in de maag, huiduitslag, scheurbuik, koorts, klierziekte, onzuiverheid, bloedarmoede, tering (wanneer zij niet hopeloos is), waterzucht, rhumatiek, jicht, influenza, griep, misselijkheid en braking gedurende de zwangerschap, na het eten en op zee, neerslagtigheid, miltzucht, algemeene verzwakking, verlamming, hoest, aamborstigheid, benaauwdheid op de borst, slijmziekte, ongedurigheid, slapeloosheid, blozen zonder aanleiding, beving, afkeer van de zamenleving, ongeschiktheid tot studie, zinsverbijsteringen, verlies van het geheugen, duizeling, ophooping van bloed naar het hoofd, uitputting, mismoedigheid, ongegronde vrees, besluiteloosheid, wanhoop, zucht tot zelfmoord, enz.«

Du Barry's Revalenia wordt in het **verkoophuis** te Amsterdam en in de bekende Dépôts in de andere steden verkocht.

1 pond	2 pond	5 pond	12 pond
2 Guld.	$3\frac{1}{4}$ Guld.	8 Guld.	16 Guld.

Dubbel geconcentreerde zijn in de grootere Canisters ook voorhanden.

Eene Holl. Gebruiksaanwijzing is bij iedere doos.

Op aanraden van eenige Heeren Doctoren zijn wij zoo vrij, de faculteit opmerkzaam te maken, dat dit Meel er krachtig toe bijdragen kan, in behandeling zijnde Patiënten te genezen.

(270)

222ste Nederlandsche Staats-Loterij.

1e LIJST. 4e KLASSE.

Uitgekomene hooge prijzen:

N°. 5550 *f* 5000; 13040 en 4916 ieder *f* 1000.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 30 Januarij 1854.

Nederland.	Pct.		Rusland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$58\frac{3}{4}$ $\frac{9}{16}$ 9	*Hope* 1798/1816	5	$100\frac{1}{4}$ $\frac{5}{8}$
Dito Certificat. .	3	$70\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$	Dito 1828/1829	5	$100\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$
Dito Dito . .	4	$87\frac{3}{8}$ $\frac{5}{8}$ $\frac{1}{2}$	Cert. 1831/1838	5	90
O. I. Leening. .	4	$87\frac{1}{4}$ $\frac{3}{8}$	Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	$88\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$		Dito *Hope* . . .	4	84
Hand.-Maats. .	$4\frac{1}{2}$		Dito *Stieglitz* .	4	$83\frac{1}{8}$
Belgie.			Dito dito 5e Ser.	4	
Certificaten. . .	$2\frac{1}{2}$		Inschr. Assig. .	6	
D° *Rothschild* .	$2\frac{1}{2}$		Certific. dito. .	6	
Frankrijk.					
Obligatiën . . .	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	$18\frac{5}{8}$ $\frac{3}{4}$	Obligatiën . . .	4	73
Dito Buitenl. .	3	$40\frac{1}{2}$	**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. ^{e}/m.	3	$35\frac{5}{8}$ $\frac{3}{4}$			
Bew. Sp. Com.		$4\frac{3}{16}$ $\frac{5}{16}$ $\frac{1}{4}$	Metalliek . . .	5	$66\frac{3}{4}$ $\frac{5}{8}$
Amort. Schuld.		4	Dito bet. Amst.	5	$83\frac{1}{4}$ 84 $3\frac{1}{4}$
Portugal.			Dito letter B. .	5	$83\frac{1}{4}$ 84 $3\frac{1}{4}$
Londen nieuwe.	5	$34\frac{1}{16}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$	Dito 1847 . . .	$2\frac{1}{2}$	$34\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$
Dito uitgest . .	4		Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	$34\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$

Mexic., te Londen 3 pct. $22\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$; dito Onb. $22\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$; Gren. te Lond., Uitg. $6\frac{13}{16}$, $7\frac{1}{16}$; Venez. $3\frac{1}{2}$ pct. $26\frac{1}{2}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pct. 61, $\frac{1}{4}$.

Over het geheel was de markt heden, met veel affaire in de genoteerde fondsen, iets flaauwer dan Zaturdag.

FRANKFORT, Vrijdag 27 Jan. Metal. 5 pct. $71\frac{1}{4}$; Spanje binn. 7 pct. $36\frac{1}{4}$; dito 1 pct. $19\frac{7}{16}$.

LONDEN, Vrijdag 27 Januarij. Consols op tijd 91, $90\frac{5}{8}$; Mexico N. 3 pct. 23, $22\frac{7}{8}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. 65, 65; Port. 4 pct. 38; Spanje 1 pct. $19\frac{1}{4}$, $18\frac{7}{8}$: dito 3 pct. Buitenl. 40; Certific. $4\frac{1}{4}$; Russen $4\frac{1}{2}$ pct. 90, $89\frac{1}{2}$; dito 5 pct. 106, 105; Sardinie 5 pct. $86\frac{3}{4}$.

PARIJS, Vrijdag 27 Januarij. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. ex c. 97.[illegible] dito 3 pct. 69.60; Sp. Binn. 3 pct. 36; dito 1 pct. [illegible] Belgie $4\frac{1}{2}$ pct. 89; Russen $4\frac{1}{2}$ pct. $85\frac{1}{2}$; N. Metall. 85.

WEENEN, Vrijdag 27 Januarij. Metall. 1852 5 pct. 91[illegible] dito lett. B. $111\frac{1}{2}$; N. Bankact. 1327; Lot. v. fl. 250 18[illegible] Lomb. Ven. $101\frac{1}{2}$; Zilver $24\frac{1}{2}$; Wiss. Lond. 12.12; Parijs 1[illegible]

MADRID, Dingsdag 24 Januarij. Sp. Binn. 3 pct. [illegible] dito nieuwe 1 pct. 19.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.